

 Kraków

3 dni w KRAKOWIE

Zasmakuj w mieście, z którego żal odjeżdżać!

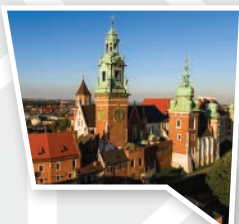

Sukiennice

**Bazylika
Mariacka**

Wawel

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Organizacja Narodów
Zjednoczonych
dla Wychowania,
Nauki i Kultury

Historic Centre of Krakow
inscribed on the World
Heritage List in 1978

Historyczne Centrum Krakowa
wpisane na Listę Światowego
Dziedzictwa w roku 1978

Szanowni Państwo,

Cieszę się, że mogę gościć Państwa w Krakowie: miejscu o wielowiekowej historii, licznych tradycjach i imponującym dziedzictwie przeszłości. Ale jest to równocześnie miasto patrzące w przyszłość, przecierające nowe szlaki i nieustannie się rozwijające. Można u nas nie tylko podziwiać zabytki i spacerować malowniczymi ulicami, dzięki którym przed 45 laty Kraków został wpisany na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. Przekonacie się też, że nie brakuje tu przykładów nowoczesnej infrastruktury czy pięknej przyrody. Ta broszura jest jedynie wskazówką dla zainteresowanych odkrywaniem naszego miasta – jego najważniejszych atrakcji, w tym także tych położonych poza utartymi szlakami turystycznymi. Zachęcając do zwiedzania Krakowa, zapraszam też do skorzystania z bogatej i różnorodnej oferty gastronomicznej. Po więcej szczegółów zapraszam na www.krakow.travel i życzę niezapomnianej wizyty w magicznym Krakowie!

Jacek Majchrowski
Prezydent Miasta Krakowa

Trzy dni w Krakowie

Często zdarza się turystom, że muszą poznać w kilka godzin miejsce, na które warto przeznaczyć tydzień. Często mając zaledwie trzy dni odwiedzają miasto, którego bliższe poznanie wymaga miesięcy. Zdają się wtedy na wskazówki przypadkowych doradców lub pośpiesznie wertują przewodnik, bo nawet te opatrzone tytułem „Weekend w...” rzadko liczą mniej niż sto stron drobnym drukiem. Wędrowcy próbują zatem „zatrzymać czas”, fotografując lub filmując, i miotają się w pośpiechu, by **choć z daleka zobaczyć wszystko to, co najważniejsze**. Takie zwiedzanie pozostawia mgliste, przyćmione zmęczeniem wspomnienia i uczucie niedosytu.

Dlaczego zatem przygotowaliśmy dla odwiedzających nasze miasto tę broszurę? Nie obiecujemy, że zaopatrzeni w nią turyści zdołają w ciągu trzech dni dogłębnie zwiedzić **Kraków – miasto z Listy Światowego Dziedzictwa UNESCO**. Turysta ma tutaj przecież bardzo wiele do poznania. To mnogość zabytków tworzących historyczną tkankę miasta, bogate życie artystyczne i kulturalne. To magiczna atmosfera, która sprawia, że zabiegani mieszkańcy i przy-

jezdni mają niezliczone okazje, aby zwolnić, przystanąć, popatrzeć... Jednocześnie Kraków jest być może jednym spośród znanych miast historycznych, w którym nawet krótka wizyta może przysporzyć wielu wrażeń i pełnej, niekłamanej satysfakcji.

I to właśnie chcemy Państwu zaproponować. Takie spojrzenie na Kraków, które pozwoli poczuć klimat miasta, chwilami leniwy, chwilami pełny wydarzeń, ale zawsze wyjątkowy. Spróbujmy zatem wspólnie przyjrzeć się Krakowowi. Sprawdźmy, jak najciekawiej spędzić tu tytułowe trzy dni i przekonać się, dlaczego zawsze warto tu wracać.

Dojazd i klimat

Do Krakowa dojechać nietrudno. Od zawsze leży na przecięciu ważnych szlaków handlowych, na styku kultur i politycznych wpływów. Dziś uznawany jest za najważniejszy w Polsce cel turystycznych wyjazdów. Miasto posiada sieć połączeń kolejowych, drogowych i lotniczych oraz Międzynarodowy Port Lotniczy Kraków-Balice – drugie co do wielkości i liczby pasażerów lotnisko w kraju. To wszystko sprawia, że Kraków jest jednym z najłatwiej dostępnych miast w tej części Europy. Kolejne udogodnienia obejmują dojazd **autostradą A4** i atrakcyjne połączenia ze światem zapewnione przez linie lotnicze. Po wyładowaniu można skorzystać ze specjalnego połączenia kolejowego, dowożącego podróżnych z lotniska **do centrum miasta w kilkanaście minut**. Kraków posiada też rozwiniętą **sieć komunikacji miejskiej**, która według danych Eurostatu jest **jedną z najlepiej ocenianych w Europie i najlepszą w Polsce**. To otwiera szereg możliwości przed turystami przybywającymi tu z bliższych i dalszych zakątków świata. Pobyt w Krakowie może wyglądać rozmaicie, nie tylko w związku z celem przyjazdu czy miejscem zakwaterowania. Wyjazd jest także zależny od pogody, dnia tygodnia i pory roku. Warto wiedzieć, że zimą temperatura w Polsce spada niekiedy poniżej -20°C , a latem upały często przekraczają 30°C .

Wpływ ma na to położenie geograficzne. **Kraków jest stolicą Małopolski** – wyżynnego, w części górzystego regionu z licznymi miejscowościami uzdrowskowymi, rekreacyjnymi i agroturystycznymi. Dzięki temu warto, zarówno latem, jak i zimą, wizytę w mieście połączyć z wypoczynkiem w górach.

Międzynarodowy Port Lotniczy Kraków-Balice

Mieszkać wygodnie

Kraków **dysonuje najlepszą w Polsce bazą turystyczną**, dostosowaną do potrzeb turystów o różnej zasobności portfela. W centrum i jego bezpośrednim sąsiedztwie znajduje się **kilkadziesiąt hoteli o wysokim standardzie**. Z drugiej strony, jest tu wiele kameralnych obiektów usytuowanych tuż przy Rynku Głównym, pozwalających rozpocząć zwiedzanie natychmiast po śniadaniu. Bogata oferta hosteli oraz apartamentów cieszy się popularnością zwłaszcza na krakowskim Kazimierzu. Korzystną ofertę znajdziemy o każdej porze roku. Niemal we wszystkich tych miejscach dostępny jest **bezpłatny Internet**, podobnie jak w licznych krakowskich kawiarniach i restauracjach. Na wybranych obszarach miasta można za darmo korzystać z bezprzewodowej łączności. Dodatkową pomoc w samodzielnym zwiedzaniu miasta stanowią **bezpłatne aplikacje na telefon komórkowy**, jak oficjalna miejska aplikacja Kraków.pl. Można też zaplanować swój pobyt w mieście za pomocą strony www.krakow.travel. Zawiera ona szereg różnorodnych pomysłów na zwiedzanie miasta oraz najważniejsze informacje, które przydadzą się każdemu turysty. **Z myślą o osobach ze specjalnymi potrzebami powstała Droga Królewska dla Turysty z Niepełnosprawnościami** – trasa dla osób z dysfunkcjami wzroku oraz niepełnosprawnych ruchowo. Składa się na nią 12 makiet charakterystycznych miejsc Krakowa. Odlanym z brązu modelem Barbakanu czy bazyliki Mariackiej towarzyszą opisy zabytków w wersji polskiej i angielskiej oraz w alfabecie Braille'a (w wersjach polskiej i angielskiej).

Krakowskie Stare Miasto i Kazimierz charakteryzuje niespotykana nigdzie indziej koncentracja atrakcji turystycznych. Odległość między nimi łatwo przemierzyć spacerowym krokiem, a w razie konieczności gęsta sieć tramwajowa zapewnia możliwość szybkiego przemieszczenia się z punktu do punktu. W godzinach szczytu jest to zwykle skuteczniejsze rozwiązanie niż podróż taksówką. Na kluczowych przystankach znajdują się automaty do sprzedaży biletów, gdzie można dokonać zakupu za pomocą karty lub gotówki. Automaty są również nośnikami aktualizowanej na bieżąco podstawowej informacji turystycznej.

makietka dla osób z niepełnosprawnościami

www.krakow.pl
www.krakow.travel

Rynek Główny

Majestatyczny krakowski Rynek Główny jest bez wątpienia **miejszem wyjątkowym w skali światowej**. Rozpoznawalny na całym świecie, każdego dnia przyciąga tłumy. Jest też uznawany za jeden z „Najlepszych Rynków Świata” według organizacji Project for Public Spaces, która od 30 lat prowadzi działania na rzecz rewitalizacji miejskich przestrzeni publicznych.

Rynek Główny i sieć ulic tworzących Stare Miasto wytyczone zostały w roku 1257 podczas lokacji miasta na prawie magdeburskim. Do dziś przetrwały usytuowane pośrodku rynku **Sukiennice**. To od wieków miejsce handlu, dziś można tu nabyć lokalne suweniry. Sukiennice od ponad stu lat pełniły rolę głównej siedziby, a obecnie jednego z oddziałów Muzeum Narodowego w Krakowie. Krajobrazu dopełniają niewielki, charakterystyczny **kościół św. Wojciecha** (miejsce ważnych odkryć archeologicznych), samotna wieża wyburzonego w XIX w. ratusza i oczywiście jeden z symboli Krakowa, czyli **kościół Mariacki**, z górującymi nad miastem strzelistymi wieżami. Tutaj dzieło swego życia stworzył norymberski mistrz Wit Stwosz. **Monumentalny ołtarz codziennie przyciąga tysiące turystów**. Z Rynkiem Głównym wiąże się część krakowskich legend i tradycji oraz wiele wydarzeń historycznych.

Rynek Główny to największy średniowieczny plac Europy; ma wymiary 200 na 200 m. Jego wielkość i zachowany autentyczny układ architektoniczno-urbanistyczny czynią go miejscem wyjątkowym w skali światowej.

Pod płytą Rynku Głównego znajduje się muzeum z trasą turystyczną. Położone na głębokości 5 metrów, na powierzchni blisko 3500 metrów kwadratowych prezentuje nowoczesną, multimedialną ekspozycję „Śladami europejskiej tożsamości Krakowa”. Wystawa bije rekordy frekwencji, a muzeum odwiedziły już prawie 4 mln gości.

Do nich nawiązuje np. **hejnał grany co godzinę** z wież mariackich, czerwcowy **pochód Lajkonika**, **intronizacja Króla Kurkowego** czy **konkurs szopek krakowskich**. Niemal wszystkie budowle wokół Rynku Głównego to kilkusetletnie zabytki. Mieszczą się w nich m.in.: Muzeum Krakowa i Międzynarodowe Centrum Kultury, księgarnie, sklepy, restauracje i kawiarnie.

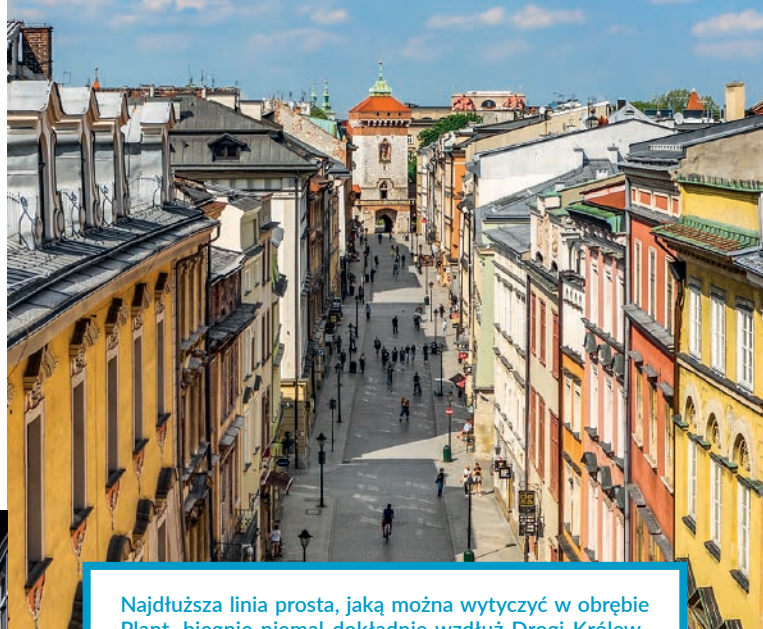
Wędrując rynkiem warto zwrócić uwagę na frontony, portale, okna i dachy kamienic. We wnętrzach kamienic natrafimy na świetnie zachowane bądź pieczołowicie odtworzone detale architektoniczne. Do zatrzymania się zachęcają otaczające rynek kawiarnie i ogródki restauracyjne. Niektóre działają niemal cały rok, z krótką przerwą w okresie najstrzejszych mrozów, od rana do późnego wieczora. Zimą bywalcy przenoszą się do **charakterystycznych dla centrum Krakowa piwnic**. Można tu dodatkowo wysłuchać koncertu, z reguły jazzowego, bo aktywne od lat środowisko muzyków uczyniło z Krakowa **stolicę polskiego jazzu**. Kwitnie tu również wieczorno-nocne życie klubowe. Mamy przecież w mieście ponad 130 000 studentów.

Rynek jest miejscem spotkań. Sprzyjają temu letnie festiwale, koncerty, targi, prezentacje i zabawy. Krakowianie umawiają się często „pod Adasiem”, czyli pod pomnikiem Adama Mickiewicza.

Stare Miasto

O wyjątkowej atmosferze Krakowa w dużej mierze decyduje układ miasta. Za ścisłe centrum przyjęto się uważać przestrzeń oplecioną **Plantami**. To bujny pas zieleni i zarazem miejski park, sięgający od Barbakanu w obie strony aż po wawelskie wzgórze. Planty układają się w nieregularny owal, nieco wydłużony w stronę Wisły. Powstały w XIX wieku w miejscu zburzonych murów miejskich otaczających stary Kraków. Na obszarze o wymiarach 1500 na 800 m, gdzie niemal każdy budynek jest

Najdłuższa linia prosta, jaką można wytyczyć w obrębie Plant, biegnie niemal dokładnie wzdłuż Drogi Królewskiej. To najstarszy i bodaj najbardziej znany szlak turystyczny.

zabytkiem, mieści się kilkadziesiąt muzeów i galerii, kilkanaście kościołów, teatry, kina, księgarnie, antykwariaty, galerie handlowe. Turyści mają do dyspozycji ulice pełne sklepów sklepów, setki kawiarni, restauracji i pubów. Wszystko to kojarzy się nieodparcie z małym miastem. Dlatego turystów często zaskakuje wielkość aglomeracji krakowskiej, liczącej blisko 1,5 mln mieszkańców. Samo miasto liczy około 800 tys.

Taki układ **centrum miasta ułatwia zwiedzanie**. Najdłuższa linia prosta, jaką można wytyczyć w obrębie Plant, biegnie niemal dokładnie wzdłuż Drogi Królewskiej – najstarszego i bodaj najbardziej znanego szlaku turystycznego. Prowadzi od kościoła św. Floriana przy placu Jana Matejki, przez Bramę Floriańską.

W jedynym dobrze zachowanym fragmencie potężnych murów obronnych mieści się Arsenał. Stanowi dziś część Muzeum Książąt Czartoryskich, oddziału Muzeum Narodowego w Krakowie. Dalej trasa wiedzie ulicą Floriańską do Rynku Głównego, a następnie Grodzką i Kanoniczą do Zamku Królewskiego na Wawelu.

Droga Królewska to szlak historyczny, legendarny, związany z okresem największej świetności dawnej stolicy polskiej.

Do historycznego wawelskiego wzgórza dochodzi się zwykle krótką i wąską ulicą Kanoniczą. To jedna z najważniejszych, najstarszych i najpiękniejszych ulic miasta, o wyglądzie niezmiennym od stuleci. Pozostała autentyczna, a przy tym żywa. Kanonicza jest przykładem korzystnych zmian zachodzących w Krakowie w XXI wieku. Kompleksowe renowacje i przedsięwzięcia konserwatorskie odsłaniają warstwy prawdziwie piękno starych kamienic.

W zamkowych wnętrzach czekają jeszcze **wystawy, które zwiedzić trzeba koniecznie**: królewskie komnaty, kolekcja wschodniej sztuki i trofeów wojennych, unikatowy zbiór flamandzkich arrasów. To także archeologiczne odkrycia świadczące o ponadtysiącletniej obecności chrześcijaństwa na polskich ziemiach.

Zwiedzenia wymaga także **katedra z grobami królewskimi**, przy których patrzy na nas historia Polski. Ogromny dzwon Zygmunt bije na Wawelu tylko przy okazji najdonioślejszych dla kraju i miasta wydarzeń. Pół dnia to minimum czasu, jaki trzeba poświęcić by pobieżnie obejrzeć to niezwykle miejsce. Ale nawet gdyby przyszło przełożyć zwiedzenie Wawelu na następną, dłuższą wizytę w Krakowie, warto choćby wieczorem wejść do zamkowe mury. Bramy są otwarte znacznie dłużej niż wystawy.

Zwiedzenia wymaga także katedra z królewskimi grobami. Spoglądając na miejsca pochówku władców, przyglądamy się tysiącletniej historii całego kraju.

Dzięki temu można obejrzeć wyjątkowo piękny **dziedziniec arkadowy**, katedrę, spojrzeć na Wisłę i stojące na drugim brzegu niezwykle budynki: nowoczesnego Centrum Kongresowego ICE Kraków oraz Muzeum Manggha, prezentującego sztukę japońską ze zbiorów słynnego kolekcjonera Feliksa „Mangghi” Jasieńskiego. Po zejściu nad brzeg rzeki zobaczymy rzeźbę smoka wawelskiego i wejście do smoczey jamy. To ulubiony cel rodzinnych spacerów. W czerwcu **odbywa tu się Jarmark Świętojański** – wielkie wydarzenie plenerowe nawiązujące do życia Słowian.

Spojrzenie na plan śródmieścia przekonuje, że teren objęty murami zamku jest pod względem wielkości porównywalny z powierzchnią Rynku Głównego.

Kazimierz

Dzielnica Stare Miasto obejmuje również Kazimierz – dawny kwartał żydowski. Trafimy tam schodząc z wawelskiego wzgórza i kierując się ulicą Stradomską do skrzyżowania z ulicą Dietla. Po tragedii II wojny światowej i eksterminacji Żydów przez nazistowskiego najeźdźcę Kazimierz opustoszał i przez dziesięciolecia popadał w ruinę.

O obecnym burzliwym rozwoju tej części miasta przesądziły zmiany ustrojowe z przełomu lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych XX wieku. **Kazimierz znalazł się na ekranach kin dzięki Stevenowi Spielbergowi**, który tutaj kręcił nagrodzoną licznymi Oscarami „Listę Schindlera”. Sławny na cały świat **Festiwal Kultury Żydowskiej**, organizowany od początku lat dziewięćdziesiątych, z założenia koncentruje się na historii i tradycjach mieszkających tu niegdyś ludzi. W jego ramach odbywają się koncerty, warsztaty, wykłady i wystawy, które przyciągają publiczność z Polski i świata. Dzisiaj można już mówić o odrodzeniu i o nowym obliczu dzielnicy.

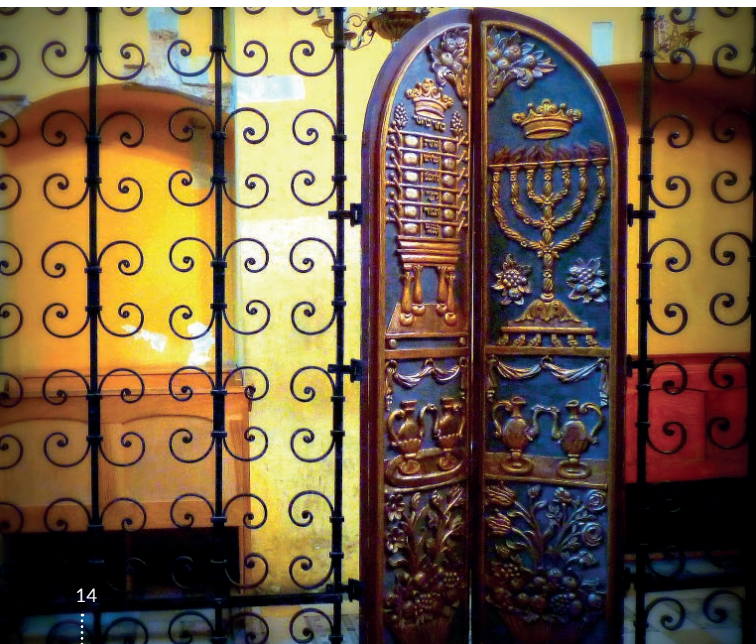
Kazimierz to żywy dowód na wielowiekowe tradycje współistnienia różnych narodowości i wyznań. W tym miejscu od wieków funkcjonowały zgodnie dwa narody i dwie wielkie religie. To tutaj niedaleko od synagog wyrastają kościoły św. Katarzyny i Bożego Ciała, zaś celem procesji w dniu św. Stanisława jest kościół oo. Paulinów „Na Skafce”.

Z każdego zakątka Kazimierza przemawia do nas historia polskich Żydów, przez wieki mieszkańców Krakowa. Odczuwa się ją w układzie wąskich ulic i placów targowych, w małych kamienicach, synagogach i żydowskich cmentarzach.

W kawiarniach, klubach i galeriach zbierają się wszyscy ci, dla których Rynek Główny i okolice stały się zbyt „turystyczne”. Każdy odkrywa dla siebie niezwykły charakter Kazimierza. Z ekskluzywnymi hotelami i restauracjami sąsiadują wciąż pracownice rzemieślnicze oraz sklepiki pełne oryginalnych pamiątek i galerie sztuki. Żeby tego doświadczyć, warto wybrać się na spacer w okolice placu Wolnica, ulicą Józefa, zwiedzić ulicę Szeroką. Na Szerokiej co roku odbywa się finałowy koncert Festiwalu Kultury Żydowskiej. Kazimierz jest też miejscem szczególnie cenionym przez wszystkich miłośników antyków i różnych bibelotów. Na placu Nowym, a także pod niedaleką Halą Targową na Grzegórkach, odbywają się co niedzielę targi staroci.

Kazimierz z Podgórzem łączy malownicza kładka im. ojca Laetusa Bernatka. Położona jest w miejscu dawnego mostu Podgórskiego. Do budowy wykorzystano jego pozostałości w postaci przyczółków na obu nabrzeżach Wisły. Kładka umożliwia pieszym i rowerzystom szybką przeprawę z jednego brzegu Wisły na drugi. W ten sposób nazwa ulicy Mostowej na Kazimierzu odzyskała swoje dawne, dosłowne znaczenie, a efektowna kładka stała się symbolem zacieśniających się związków między dzielnicami.

Małowniczo położone u stóp Krzemionek – białych, wapiennych skał – Podgórze było niegdyś prawobrzeżną częścią miasta Kazimierza. W 1784 roku Uniwersał cesarza Austrii Józefa II ogłosił Podgórze Wolnym Królewskim Miastem.

Wielonarodowościowe, tolerancyjne społeczeństwo Podgórze przyciągało w swe progi przedsiębiorców, fabrykantów i rzemieślników. Swymi umiejętnościami i wiedzą służyli rozwojowi miasta i budowali jego sławę „perły w pierścieniu gmin otaczających Kraków”. Tak na początku XX wieku nazwał Podgórze Juliusz Leo, ówczesny wybitny prezydent Krakowa. To dzięki jego zabiegom połączenie Krakowa z Podgórzem stało się faktem 4 lipca 1915 roku. II wojna światowa odbiła się tragicznym piętnem na historii Podgórze i jego mieszkańców. Dopiero ostatnie dekady przyniosły powolny renesans i przebudzenie dzielnicy.

Pieszno-rowerowa kładka przez Wisłę jest najlepszym sposobem na dostanie się do serca dzielnicy. Z perspektywy kładki po prawej stronie zobaczymy zdobioną dwoma wykusami kamienicę, nazywaną „Aleksandrowiczów” lub „paryską” (1906). Po lewej stronie w nowoczesną bryłę **nowej siedziby Cricoteki** wkomponowano budynek dawnej podgórskiej elektrowni (1900), najstarszego takiego obiektu na terenie obecnego Krakowa.

Podgórze pozostaje kameralne, zielone i zarazem tajemnicze. Potwierdzeniem niech będzie choćby neogotycka sylweta kościoła św. Józefa w Rynku Podgórskim. Budynek wydaje się monumentalny. Jest to jednak wynik złudzenia optycznego wynikającego z niezwyklego, trójkątnego kształtu placu. Jednym z najwspanialszych osiągnięć Podgórze jest słynny **Park im. Wojciecha Bednarskiego**, założony na dzień dawnego kamieniołomu przez dyrektora tutejszej szkoły i społecznika, którego imieniem nazywamy dziś ten piękny park. To **jeden z pierwszych w Europie przykładów rekultywacji terenów poprzemysłowych**. W 2023 r. został on oddany mieszkańcom do użytku po gruntownej rewitalizacji. Sąsiedztwo parku to wspaniałe wille i tereny zielone, czyli część Podgórze zaprojektowana jako „miasto – ogród”. Aby lepiej poznać i zrozumieć Podgórze, warto odwiedzić Muzeum Podgórze – oddział Muzeum Krakowa.

Niedaleko stąd do symbolu historii Podgórze – Wzgórza Lasoty. U jego stóp znajduje się zabytkowy Stary Cmentarz Podgórski, założony ok. 1790 roku. Na wzgórzu zaś stoi **tajemniczy kościółek św. Benedykta z XI w.** Niewielka świątynia bywa ponoć nawiedzana przez ducha księżniczki, która za swe grzechy i okrutne rządy do dziś nie zasnęła spoczynku.

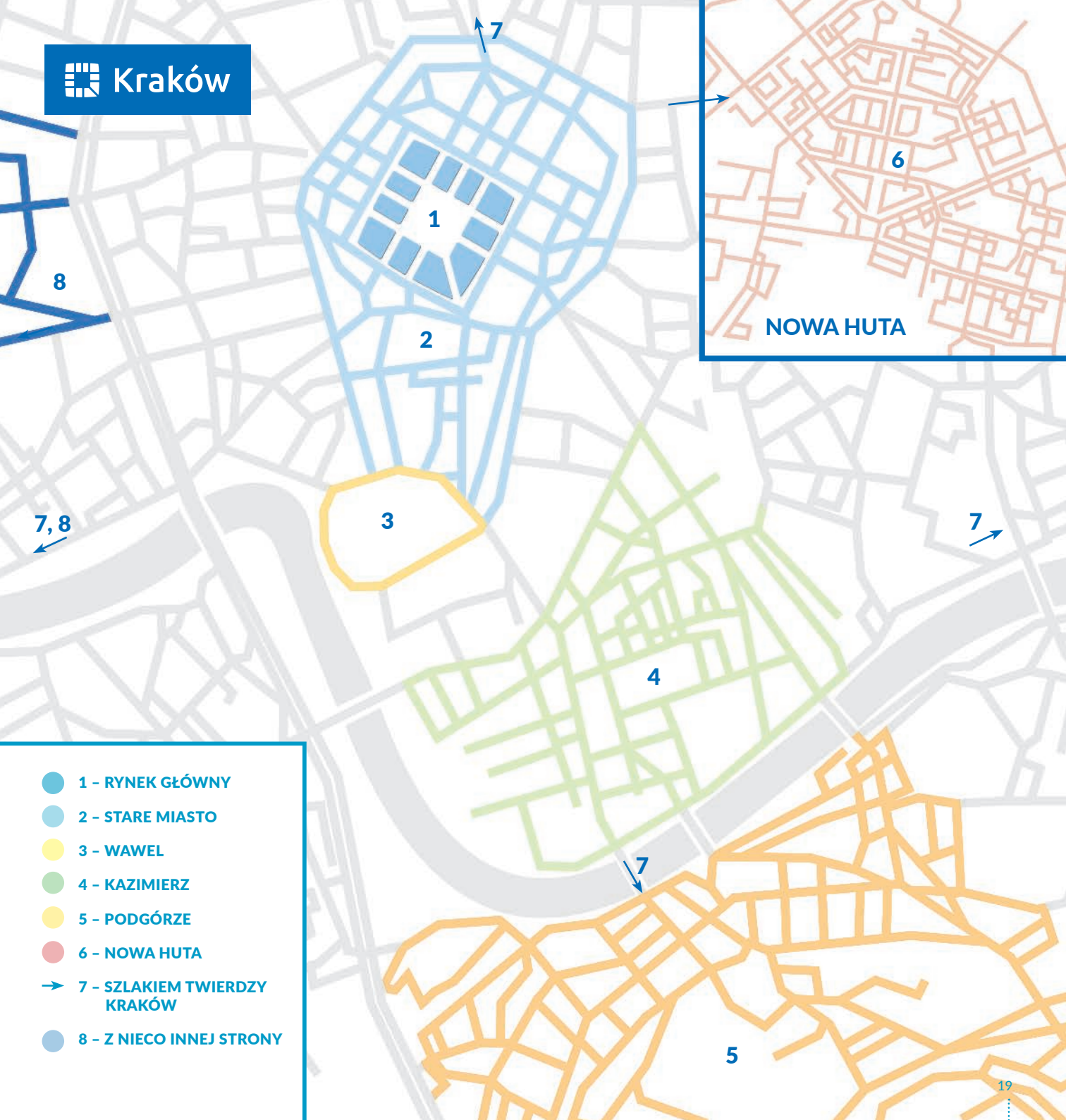
Z kościółkiem sąsiaduje unikatowy budynek austriackiego fortu 31 „Św. Benedykt” w kształcie wieży artyleryjskiej. Stąd widać już także **kopiec Krakusa**. Kurhan datowany na ok. VII w. n.e., przez długi czas uważano za mogiłę legendarnego założyciela Krakowa. Ze szczytu kopca można podziwiać panoramę miasta, a w pogodny dzień ujrzeć nawet Tatry. Natomiast u stóp kopca znajduje się nieczynny już kamieniołom Libana. W latach II wojny światowej mieścił się tu hitlerowski obóz pracy przymusowej dla Polaków (Baudienst). Nakręcono tu obozowe sceny „Listy Schindlera” Stevena Spielberga, po których zachowały się ślady. Na dzień kamieniołomu wciąż można znaleźć pozostałości filmowych dekoracji, m.in. obozową drogę wyłożoną replikami macew.

Pomników tragicznej historii jest w Podgórzu więcej. **Plac Bohaterów Getta był świadkiem powstania i kolejnych etapów likwidacji getta**, założonego przez niemieckich nazistów (1941–1943). Tutaj mieści się „Apteka pod Orłem” – dziś muzeum – w której pracował Tadeusz Pankiewicz. Ten odznaczony medalem „Sprawiedliwy wśród Narodów Świata” Polak dobrowolnie mieszkał i pracował w getcie, wspierając prześladowaną ludność żydowską. Wspomnienia tych mrocznych dni autor opisał w książce „Apteka w getcie krakowskim”. Kontynuacją historii getta był hitlerowski obóz koncentracyjny „Płaszów” (KL Płaszów), funkcjonujący w latach 1942–1945. Przy ul. Kamieńskiego widnieje przejmujący pomnik „Wyrwanych Serc”, upamiętniający ofiary obozu. Natomiast **w dawnym budynku administracji fabryki Oskara Schindlera**, przy ul. Lipowej 4 ulokowano dziś oddział Muzeum Krakowa prezentujący życie miasta pod nazistowską okupacją. Interaktywna wystawa „Kraków – czas okupacji 1939–1945” przyciąga rocznie wielotysięczne tłumy zwiedzających.

www.podgorze.pl
www.muzeumkrakowa.pl/oddzialy/muzeum-podgorza

Ośrodek Dokumentacji Sztuki Tadeusza Kantora CRICOTEKA

- 1 - RYNEK GŁÓWNY
- 2 - STARE MIASTO
- 3 - WAWEL
- 4 - KAZIMIERZ
- 5 - PODGÓRZE
- 6 - NOWA HUTA
- ➔ 7 - SZLAKIEM TWIERDZY KRAKÓW
- 8 - Z NIECO INNEJ STRONY

Nowa Huta

W 1949 roku powojenne władze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej podjęły decyzję o powstaniu kombinatu metalurgicznego i nowego miasta na żyznych terenach podkrakowskich wsi: Pleszowa i Mogiły. Nowa Huta miała być wizytówką Polski w świecie. Jej czytelny plan urbanistyczny i architekturę w stylu socrealistycznym oparto na wzorcach rodzimej architektury renesansowej i barokowej, ale także na amerykańskiej koncepcji jednostki sąsiedzkiej. Nowohuckie szlaki rozpięte są między historią najdawniejszą i współczesną, potaciami chronionej przyrody (Łąki Nowohuckie przy samym placu Centralnym) i pamięcią o potężnym niegdyś przemyśle.

Nowa Huta powstała na terenie ponad 30 istniejących tu wcześniej miejscowości. Ich kulturowe dziedzictwo w dużej mierze zostało zachowane, z dworami, wiejską zabudową, obiektami sakralnymi i nekropoliami. Wśród nich są m.in. XVII-wieczny zbór kalwiński w Łucznanowicach, a także dwór Branickich (XVII w.) z renesansowym lamusem (proj. S. Gucciego) i XIX-wieczny dworek Badenich w Branicach, w którym dziś mieści się oddział krakowskiego Muzeum Archeologicznego, dokumentujący ogromne bogactwo lokalnych wykopalisk. Wracając z Branic do centrum Nowej Huty **warto obejrzeć prehistoryczny, tajemniczy kopiec Wandy (VII lub VIII w.)**, z którego rozciąga się niesamowita panorama na kombinat. Niedaleko znajduje się też **najcenniejszy zabytek Nowej Huty. To XIII-wieczne opactwo**

cystersów. Szukając miejsca odpoczynku warto rozważyć wizytę nad Zalewem Nowohuckim lub w Przylasku Rusieckim.

Najciekawszą i najpełniejszą **realizacją socrealistycznej architektury w Nowej Hucie jest centrum administracyjne kombinatu**, zwane także „Pałacem Dożów”. Natomiast plac Centralny jest swoistą historią architektury ostatnich 70 lat. Na placu oraz w jego bezpośredniej okolicy widzimy klasyczne przykłady socrealistycznego budownictwa. To choćby budynek dawnego kina „Światowid”, dziś siedziba Muzeum Nowej Huty. W reprezentacyjnej alei Róż postawiono w 1973 r. i rozebrano w 1989 r. wielki pomnik Lenina. W międzyczasie mieszkańcy podejmowali próby wysadzenia monumentu w powietrze. Lecz Nowa Huta to nie tylko socrealizm. Kościół Najświętszego Serca Pana Jezusa upamiętnia dramatyczne wydarzenia z kwietnia 1960 roku – starcia mieszkańców Nowej Huty z oddziałami milicji w obronie krzyża. Nowohuckie kościoły wpisane są w życie Karola Wojtyły, który od 1958 roku (gdy został biskupem) wykazywał szczególną troskę o tutejszych mieszkańców. Dwie dekady później tutejsze świątynie odegrały ważną rolę w powstaniu i działalności NSZZ „Solidarność” i demonstracjach przeciwko reżimowi w latach 80. XX wieku. Tu w Nowej Hucie udzielano pomocy represjonowanym przez władzę. Oprócz pozostałości austriackich fortów, o których piszemy w innym miejscu, w drodze powrotnej do centrum Krakowa warto zrobić przystanek, żeby poznać unikatowe zbiory **Muzeum Lotnictwa Polskiego**. Muzeum mieści się na terenie dawnego lotniska Rakowice – Czyżyny i przyciąga uwagę swoją oryginalną bryłą. Znajdziemy tu **ponad 250 zabytkowych samolotów i silników, a teren na którym znajduje się muzeum wpisany jest do rejestru zabytków.**

Mieszkańcy Nowej Huty są dziś dumni ze swojej odrębnej, lokalnej tożsamości. Uznano też architektoniczną i urbanistyczną wyjątkowość Nowej Huty, nadając jej w 2023 roku tytuł Pomnika Historii.

Szlakiem Twierdzy Kraków

Poszukiwaczy przygód zapraszamy do obejrzenia licznych fortyfikacji broniących niegdyś Krakowa. Od połowy XIX w. Kraków od granicy z Rosją dzieliło zaledwie 7 kilometrów. Austriacy postanowili zabezpieczyć miasto systemem fortyfikacji, które rozbudowywali przez prawie 70 lat, od 1850 do 1916 roku. Linia obrony początkowo przebiegała wzdłuż obecnych Alei Trzech Wieszczów. Pozostałością dawnego rdzenia twierdzy są dziś bastion „Kleparz” i ruiny bastionu „Lubicz”. Postęp techniki spowodował, że fortyfikacje jeszcze przed nastaniem XX wieku stały się bezużyteczne. Wokół miasta rozpoczęto budowę pierścienia nowocześniejszych fortów, a w mieście – budynków zaplecza.

W momencie wybuchu I wojny światowej pierścień ochronny otaczający miasto liczył 32 forty różnego typu i przeznaczenia, zabezpieczone betonowymi ścianami i stropami, z wieżami

Zabudowania otaczające kopiec Kościuszki, z którego rozciąga się widok na Kraków to dawny fort 2 „Kościuszkowski”. Znajduje się tam Muzeum Kościuszkowskie oraz rozgłośnia radiowa.

pancernymi. Łącznie z budynkami zaplecza Twierdza Kraków liczyła ok. 180 obiektów. W 1918 r. twierdza została przejęta przez Wojsko Polskie. Po II wojnie światowej jej budynki były stopniowo demilitaryzowane lub ulegały zniszczeniu.

Z dawnej Twierdzy Kraków, budowanej przez prawie 70 lat, pozostało dzisiaj około stu obiektów. Tworzą one wspólnie z Wawelem, murami obronnymi z Bramą Floriańską i Barbakanem współczesną Twierdzę Kraków, czyli nowy szlak turystyczny, który przybliża wyjątkowe dziedzictwo dawnej architektury obronnej miasta.

TWIERDZA KRAKÓW

Forty zachowały się również na terenie dzisiejszej Nowej Huty. To forty „Batowice” na os. Złotego Wieku, „Mistrzejowice” nieopodal os. Piastów, a także forty „Krzestawice” (miejsce martyrologii z lat II wojny światowej) i wspomniany „Grębałów”.

Mało kto zdaje sobie też sprawę z faktu, że zabudowania otaczające **kopiec Kościuszki** to także dawny fort oznaczony numerem II, w którym znajduje się Muzeum Kościuszkowskie. Z pewnością warto też wymienić wspomniany już **fort artyleryjski „Św. Benedykt”** na wzgórzu Lasoty (Krzemionki). To **unikatowy przykład fortyfikacji z połowy XIX w.**

Rewitalizowane forty otrzymują nowe funkcje. W forcie „Borek” mieści się oddział Centrum Kultury Podgórze, w niedalekich Jugowicach – Muzeum Krakowa i Centrum Ruchu Harcerskiego. W fortach „Krzestawice” i „Olszanica” działają Młodzieżowe Domy Kultury. W budynkach dawnych Zbrojowni i Strzelnicy działa Muzeum Fotografii, a w Zespole Aprowizacyjnym – Muzeum Armii Krajowej.

W 2023 roku Twierdza Kraków została uhonorowana tytułem Turystycznego Produktu Roku, jako jedno z najciekawszych i wartych odwiedzenia miejsc w Polsce.

Z nieco innej strony...

Śródmieście Krakowa oferuje wiele punktów widokowych, z których można podziwiać panoramę miasta. Najważniejszym i najlepiej znanym jest od dawna kopiec Kościuszki. To cel wielu wycieczek. Widać stąd cały historyczny i współczesny Kraków. Będąc na szczycie kopca warto spróbować odnaleźć poznane wcześniej charakterystyczne punkty Krakowa. **Kopce są jedną z największych atrakcji turystycznych Krakowa.** Dwa z nich – kopce Krakusa w Podgórzu i Wandy w Nowej Hucie – to **tajemnicze kurhany z czasów przedchrześcijańskich**, usypane przez okoliczne plemiona. Co skłoniło dawnych mieszkańców tych ziem do tak ogromnego wysiłku? Być może są to po prostu grobowce władców. Niewątpliwie wykorzystywano je strategicznie jako miejsca obserwacji.

Drogą po drugiej stronie Wisły dojedziemy do Tyńca, osady z potężnym opactwem oo. benedyktynów, gdzie odbywa się wiele wydarzeń kulturalnych, w tym słynne letnie recitale organowe. Koncerty każdego roku przyciągają rzesze miłośników muzyki.

W czasach nowożytnych powstały następne tego typu budowle, usypane w hołdzie bohaterom narodowym. To wspomniany kopiec Kościuszki i kopiec Józefa Piłsudskiego na Sowińcu. Pierwszy z wymienionych, zbudowany w czasach podziału terytorium Polski między trzech zaborców, był dla Polaków symbolem dążeń niepodległościowych. Jeśli opuścimy ścisłe centrum miasta i udamy się ulicą Piłsudskiego w kierunku głównej siedziby Muzeum Narodowego i pobliskiej Biblioteki Jagiellońskiej, dojdziemy do **Błoń, kolejnej krakowskiej atrakcji.** Wędrując dalej Dębnikami dotrzemy na Zakrzówek. To dziś najmodniejsze kąpielisko i plaża w Krakowie, choć posiada godnego konkurenta w postaci „Małej Chorwacji” na Bagrach.

Błonia, rozpostarta w odległości kilometra od Rynku Głównego ogromna łąka, pełni funkcję terenu rekreacyjnego i miejsca zgromadzeń. Na organizowanych tu mszach papieskich z udziałem Jana Pawła II gromadził się każdorazowo ponad milion wiernych. Odbywają się tu wszelkiego rodzaju festyny. Błonia sąsiadują z parkiem im. H. Jordana i kompleksami klubów sportowych Wisła i Cracovia. Warto wspomnieć w tym miejscu o Hali 100-lecia KS Cracovia 1906 Centrum Sportu Niepełnosprawnych. Z Błoń dobrze widać kopiec Kościuszki, skąd z kolei niedaleko już do Lasu Wolskiego. To teren rekreacyjny o wielkich walorach krajobrazowych. Znajduje się tam również zoo, kopiec Piłsudskiego, a w pobliżu – **renesansowa Willa Decjusza z pięknym kameralnym parkiem.** Drogą po drugiej stronie Wisły dojedziemy do Tyńca, osady z potężnym opactwem oo. benedyktynów, gdzie odbywa się wiele wydarzeń kulturalnych, w tym coroczne recitale organowe. Podmiejskie trasy spacerowe i szlaki turystyczne to propozycja na cieplejsze dni. Od maja do września wszystko to można zobaczyć także z pokładu kursujących po Wiśle statków turystycznych.

Kraków kulturalny

Kraków to stolica kultury, światowa wizytówka polskiego dziedzictwa historycznego. Zasłynął także jako przykład trafionych inwestycji. To m.in. nowe muzea, nowe stadiony czy centrum kongresowe. Ten rozmach współgra z rozwojem życia kulturalnego. **Krakowskie festiwale zbudowały sobie światową markę.** Misteria Paschalia, Opera Rara, Festiwal Muzyki Polskiej, Sacrum Profanum, Letni Festiwal Jazzowy i Unsound – oferują muzyczną podróż od baroku po muzykę współczesną, ściągającą wielotyśzną publiczność.

Festiwal Sacrum Profanum. Fot. Wojciech Wandzel dla Krakowskiego Biura Festiwalowego

www.karnet.krakow.pl

Krakowskie festiwale zbudowały sobie w XXI wieku światową markę.

Kraków posiada tytuł Miasta Literatury UNESCO. To w Krakowie odbywają się jedne z największych w kraju Targów Książki, a także literackie festiwale, którym patronują wybitni polscy literaci: Czesław Miłosz i Joseph Conrad. W stolicy Małopolski najlepsze polskie teatry rywalizują w festiwalu Boska Komedia. W mieście odbywają się również Festiwal Off Camera, Krakowski Festiwal Filmowy i Festiwal Muzyki Filmowej. Miasto przyciąga twórców kinematografii, którzy wracają do Krakowa, by kręcić kolejne filmy.

wnętrze ICE Kraków

Wpisujący się w tradycje Kazimierza i wielokulturowej Galicji (tak nazywano w czasach monarchii austro-węgierskiej region, w którym położony był Kraków) Festiwal Kultury Żydowskiej czy radosne święto Wianków w Krakowie przekonują o tym, że stolica Małopolski dostarcza przez cały rok wrażeń jedynych w swoim rodzaju.

Z widokiem na Wawel

Trzy dni w Krakowie można spędzić pracowicie, nie rezygnując przy tym z poznawania miasta. Bogactwo zabytków, malowniczy i pełen atrakcji region, różnorodność restauracji i hoteli, zaplecze uniwersyteckie i intelektualne to atuty Krakowa, które przyciągają świat biznesu. To sprawia, że w Krakowie odbywają się liczne konferencje czy kongresy. Ulokowana **na prawym brzegu Wisły niezwykle bryła Centrum Kongresowego ICE**, z przeszklonym foyer oferującym niezapomniany widok na Wawel i Kazimierz, stała się kolejnym **symbolem Krakowa nowoczesnego i otwartego na gości**. W ICE Kraków można zorganizować zamknięte wydarzenie nawet dla trzech tysięcy gości. **Sala Audytoryjna na 1800 osób**, jedna z najlepszych w swoim rodzaju w Polsce, stała się też miejscem prestiżowych koncertów. W Sali Teatralnej oraz innych przestrzeniach budynku odbywają się liczne spektakle, pokazy, wydarzenia targowe i festiwalowe. Wszystko to w sercu miasta, z dogodnym dojazdem do lotniska i autostrady. Program wydarzeń dostępny jest na stronie:

www.icekrakow.pl

Turystyka kulinarna i klubowa

Kraków z pewnością ma dziś status najważniejszego ośrodka turystyki kulinarnej, czego potwierdzeniem jest przyznanie w 2023 roku dwóch gwiazdek Michelin'a jednej z krakowskich restauracji. To pierwsze takie wyróżnienie w Polsce. W publikowanym corocznie prestiżowym czerwonym przewodniku w 2023 roku wymienionych zostało aż 18 krakowskich restauracji. Znaczącą rolę odgrywają dwa polskie miasta – Kraków i Warszawa. Jednak to do Krakowa przyjeżdża się specjalnie po to, by odwiedzić kultową bądź zupełnie nową restaurację. Powody są proste. Kraków oferuje **niespotykane w innych polskich miastach zagęszczenie restauracji, jadłodajni, kawiarni, pubów i klubów w atrakcyjnych turystycznie dzielnicach. To magnes przyciągający do miasta poszukiwaczy kulinarnych wrażeń.**

Ten śródziemnomorski fenomen sprawia, że życie towarzyskie i kulturalne tętni tu przez cały tydzień w wyjątkowym w skali Polski rytmie. W egalitarnym, wielojęzycznym tłumie bawią się razem studenci, biznesmeni, mieszkańcy i przyjezdni. Krakowscy mistrzowie znakomicie przygotowują potrawy wielu narodów i kultur, często umiejętnie łącząc je z tradycjami kulinarnymi ziem polskich. Wiele restauracji, obalając międzynarodowy mit pierogów jako największego wkładu Polaków w światową kuchnię, przypomina legendarne polskie zupy, sosy czy dziczyznę.

Marek Michalak podczas koncertu w Piwnicy po Baranami

Symbolem krakowskiej gastronomii pozostaje krakowski obwarzanek. To produkt tradycyjny, posiadający unijny certyfikat. Budki z obwarzankami łatwo zauważyć w centrum Krakowa. Historię tego wypieku i tajniki receptury można poznać w Żywym Muzeum Obwarzanka.

www.muzeumobwarzanka.com

Pierogi natomiast mają w Krakowie swój wielki letni festiwal. Podczas tego wydarzenia kucharze demonstrują swoją fantazję w komponowaniu nowych smaków tej z pozoru prostej potrawy.

Właśnie z tych powodów Kraków został ogłoszony **Europejską Stolicą Kultury Gastronomicznej 2019**. Stolica Małopolski była pierwszym miastem, które otrzymało ten zaszczytny tytuł.

Europejska
Stolica Kultury
Gastronomicznej
Kraków 2019

Przybysze poszukujący w Krakowie kulinarnego kolorytu nie wyjadą z miasta zawiedzeni. Restauracje, puby i kluby w całym mieście utrzymują wysoki poziom i gromadzą stałą klientelę. Ich właściciele starają się nadać swoim lokalom indywidualny rys, często tematyczny, z reguły niecodzienny i zaskakujący. Niemal wszędzie odbywają się koncerty, wystawy i inne wydarzenia towarzyszące.

Na sportowo

Cracovia Maraton, Bieg Trzech Kopców, finałowe wyścigi Tour de Pologne, **unikatowy w Polsce tor kajakarstwa górskiego Kolna**, wielkie tradycje i nowoczesne stadiony klubów piłkarskich Wisła i Cracovia tworzą sportowe oblicze miasta, znane kibicom od wielu lat. Przyjazd pod Wawel, by połączyć zwiedzanie kulturalne czy kulinarne ze sportowym stał się szczególnie popularną formą turystyki. Umożliwiło to otwarcie największej w Polsce **hali widowiskowo-sportowej**. TAURON Arena Kraków to **jeden z najnowocześniejszych tego typu obiektów w Europie**.

Arena ulokowana jest w połowie drogi między centrum miasta i Nową Hutą. Dojazd tramwajem z okolic Rynku Głównego trwa kilkanaście minut. Na trybunach może zasiąść **ponad dwadzieścia tysięcy osób**. Sportowcy chwalią sobie gorący doping i niezwykłą atmosferę w arenie wypelnionej przez barwny tłum kibiców. W hali odbywały się imprezy najwyższej rangi, III Igrzyska Europejskie i Mistrzostwa Świata Mężczyzn w piłce ręcznej 2023 czy coroczne święto jeździectwa – Cavaliada. Od początku **arena gości również światowe gwiazdy rocka i popu, które dają wyraz swojemu zauroczeniu Krakowem na portalach społecznościowych**. Tylko w 2023 roku w arenie wystąpili Peter Gabriel, Def Leppard, Iron Maiden, Sting czy Depeche Mode. Arena jest też miejscem wielu spotkań i kongresów. Program wydarzeń można sprawdzić na stronie:

www.tauronarenakrakow.pl

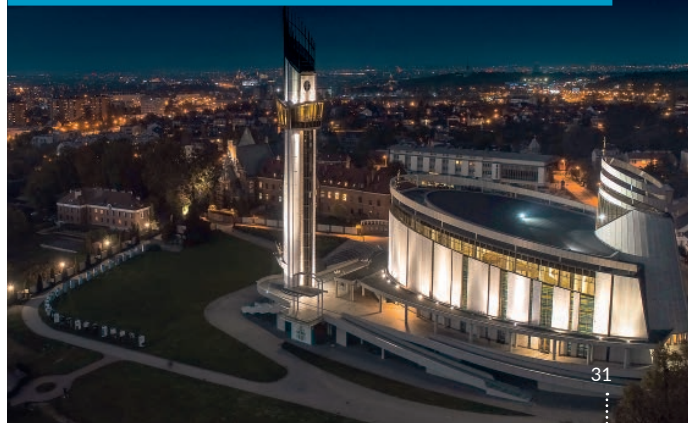

Turystyka religijna

Kraków, od wieków pełnił rolę centrum polskiej państwowości oraz **serca polskiego chrześcijaństwa**. W zabytkowych krakowskich kościołach znajdują się słynące łaskami obrazy i relikwie. Kulturowane są dawne tradycje religijnych zgromadzeń i klasztorów, a procesje i msze święte na wolnym powietrzu gromadzą tłumy wiernych. Z miastem związane było życie licznych grona świętych i błogosławionych, jak uwiecznionych w powszechnej historii świętych Stanisława ze Szczepanowa i Królowej Jadwigi. Wielu znalazło miejsce swego ostatniego spoczynku w krakowskich kościołach i nekropoliach. W klimacie tego miasta kształtowała się osobowość Karola Wojtyły, późniejszego papieża Jana Pawła II, kanonizowanego 27 kwietnia 2014 roku. Papież zawsze tu wracał, witany przez miliony Polaków. W Krakowie, w odległości 15 minut tramwajem od centrum, znajduje się **sanctuarium w Łagiewnikach**. To **jedno z największych w tej części Europy centrów pielgrzymkowych**. Jest ważnym ośrodkiem kultu Miłosierdzia Bożego i miejscem pamięci o świętej siostrze Faustynie, prekursorce odrodzenia się tego kultu w XX wieku. Znajduje się tu również Centrum Jana Pawła II – „Nie lękajcie się!”.

Trudno się zatem dziwić, że to do Krakowa w oficjalnie ogłoszonym Roku Miłosierdzia Bożego (2016) zaproszono nieprzebrane rzesze pielgrzymów, by tu celebrowali wspólną modlitwę i radość podczas Świątowych Dni Młodzieży. W 2016 roku do Polski na to wyjątkowe święto przybyła młodzież z niemal 200 krajów z całego świata. W sumie, Kraków i Małopolskę odwiedziło w te dni kilka milionów wiernych.

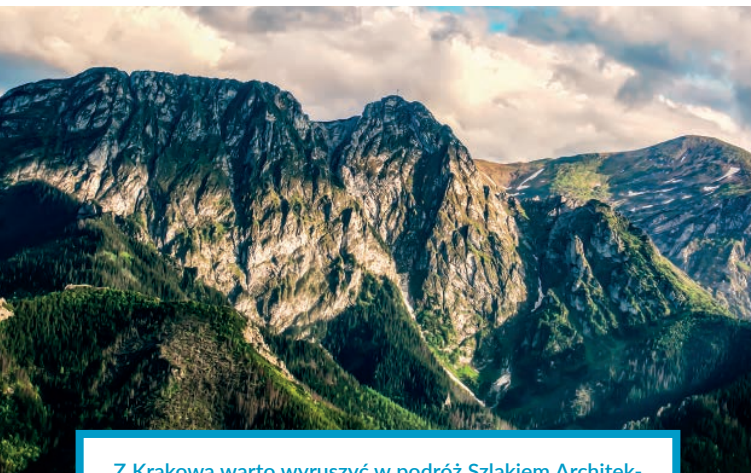
Kraków w czasach totalitarnych rządów nie zapomniał o swoich duchowych korzeniach. Koncepcja ateizmu, leżąca u podstaw założenia „idealnego miasta” – Nowej Huty – legła w gruzach, gdy reżim odważył się podnieść rękę na skromny krzyż ustawiony przez mieszkańców.

Za miastem

Nie należy również zapominać o popularnych celach wycieczek poza Kraków. Częstym celem wypraw są malownicze dolinki jurajskie, a także Ojców i Pieskowa Skąta, gdzie w odrestaurowanym zamku mieści się oddział Muzeum Zamku Królewskiego na Wawelu. Niezwykle chętnie odwiedzane są miejsca wpisane na **listę światowego dziedzictwa UNESCO: Muzeum Auschwitz-Birkenau oraz kopalnie soli w Wieliczce i Bochni**. Mimo, że należy poświęcić na wizytę w nich cały dzień, traktowane są często jako obowiązkowe punkty programu podróży. Na tę samą listę wpisano także drewniane budownictwo regionu i **słynne założenie krajobrazowe w Kalwarii Zebrzydowskiej** z niezwykłą drogą krzyżową. Pielgrzymi dotrą również z pewnością do Wadowic, rodzinnej miejscowości Jana Pawła II.

Widok na Tatry

Z Krakowa warto wyruszyć w podróż Szlakiem Architektury Drewnianej w Małopolsce. Niezwykłą trasę turystyczną tworzy 255 najcenniejszych i najciekawszych zabytkowych obiektów drewnianych: kościoły, cerkwie, dzwonnice, wille czy skanseny.

Zaledwie 100 kilometrów dzieli miasto od Tatr i Zakopanego nazywanego zimową stolicą Polski. Podobne odległości oddzielają Kraków od bardziej kameralnych, urokliwych Pienin, **znanych kurortów – Szczawnicy i Krynicy**, a także od niezatoczonych górskich szlaków Beskidów. Turyści mają też do wyboru aż cztery parki narodowe: Tatrzański, Pieniński, Gorczański i Babiogórski. To najcenniejsze obszary przyrodnicze i krajobrazowe położone w Małopolsce.

Kultywowane wszędzie lokalne tradycje i rozbudowana baza turystyczna sprawiają, że cały region sprzyja spotkaniu z dziedzictwem i wypoczynkowi w kontakcie z naturą. Małopolska oferuje różnorodność, która stawia ją w czołówce najciekawszych regionów Europy.

Punkty informacji miejskiej

W miejskich punktach informacji turystycznej dostępne są skrócone wersje przewodników po mieście, z praktycznymi wskazówkami i informacjami teled adresowymi oraz mapy centrum z oznakowanymi trasami turystycznymi.

W ostatnim czasie do tradycyjnych, dawno wytyczonych tras, doszły nowe propozycje spacerów po mieście, interesujących ze względów krajobrazowych lub historycznych, związane m.in. z wydarzeniami ostatnich kilkudziesięciu lat.

www.infokrakow.pl

ul. Powiśle 11

tel. +48 533 826 409
powisle@infokrakow.pl

Sukiennice

Rynek Główny 1/3
tel. +48 530 290 661
sukiennice@infokrakow.pl

ul. św. Jana 2

tel. +48 533 826 409
jana@infokrakow.pl

Kraków Stary Pawilon Wyspiańskiego

pl. Wszystkich Świętych 2
tel. +48 501 238 632
wyspianski@infokrakow.pl

ul. Szpitalna 25

tel. +48 533 818 291
szpitalna@infokrakow.pl

ul. Józefa 7

tel. +48 533 834 969
jozefa@infokrakow.pl

Zgody 7

Osiedle Zgody 7
tel. +48 531 942 297
zgody7@infokrakow.pl

Międzynarodowy Port Lotniczy w Balicach

ul. Kpt. M. Medweckiego 1
tel. +48 533 825 344
balice@infokrakow.pl

Ważne telefony

Numery alarmowe

numer alarmowy (ogólny): 112

Straż miejska: 986

Pogotowie ratunkowe: 999

Straż pożarna: 998

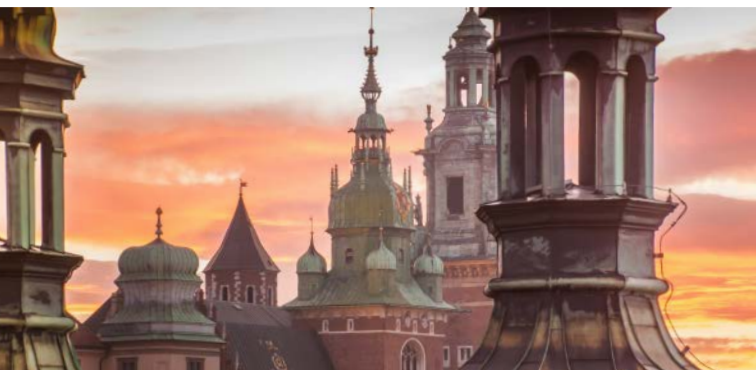
Policja: 997

Informacja medyczna:

tel.: +48 12 661 22 40 (24 h)

Wszystkie opisy tras turystycznych przedstawiamy na stronie:

www.krakow.pl

Kraków UNESCO World Heritage City

Since 1978 on the UNESCO
World Heritage List

www.krakowculture.pl

Tekst

Grzegorz Słacz, Melania Tutak – Stowarzyszenie
PODGORZE.PL, Leszek J. Sibila – Muzeum
Historyczne Miasta Krakowa, Jerzy W. Gajewski

Fotografie

Archiwum UMK, Przemysław Czaja, Radosław
Kowal, Paweł Krawczyk, Ela Marchewka, Barbara
Radziszewska, Mateusz Torbus, Międzynarodowy
Port Lotniczy im. JP II Kraków-Balice (s. 4),
Muzeum Historyczne Miasta Krakowa (s. 7),
Wojciech Wandzel dla Krakowskiego Biura
Festiwalowego (s. 24)

Projekt

Artur Brożonowicz (UMK)

Kraków 2023, Wydanie VI

ISBN: 978-83-67818-06-3

© Urząd Miasta Krakowa

Wydział ds. Turystyki

egzemplarz bezpłatny

Urząd Miasta Krakowa
WYDZIAŁ DS. TURYSTYKI

31-005 Kraków
ul. Bracka 10
tel. +48 12 616 60 52
wt.umk@um.krakow.pl
www.krakow.pl

Adres do korespondencji:
31-004 Kraków
pl. Wszystkich Świętych 3-4

ISBN: 978-83-67818-06-3

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Organizacja Narodów
Zjednoczonych
dla Wychowania,
Nauki i Kultury

Historic Centre of Kraków
inscribed on the World
Heritage List in 1978

Historyczne Centrum Krakowa
wpisane na Listę Światowego
Dziedzictwa w roku 1978

Krakowskie Obiekty Noclegowe w aplikacji
ekon.um.krakow.pl

znajdź nas:

/KrakowExperience

@krkexperience

@krakowexperience

